การศึกษาเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลในยุคศตวรรษที่ 21: มุมมองของนักศึกษาพยาบาลโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี

A study of attitude towards nursing profession in the 21st century: The perspective of nursing students at Ramathibodi Nursing School

ปิยาณี ณ นคร องุ่น น้อยอุดม
Piyanee Na Nakorn Angun Noyudom
โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล กรุงเทพฯ ประเทศไทย 10400
School of Nursing, Faculty of Medical Ramathibodi hospital , Mahidol University, Bangkok, Thailand 10400

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 350 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ คือแบบวัดเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาล ตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟ่าของครอนบาค เท่ากับ 0.812 และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพคือ แบบสัมภาษณ์เจตคติวิชาชีพพยาบาล วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบด้วยค่าเอฟ (F-test) และเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffé's Method)

ผลการวิจัยพบว่า มุมมองของนักศึกษาพยาบาลโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดีคณะแพทยศาสตร์ โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี ที่มีต่อเจตคติวิชาชีพพยาบาลในยุคศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับดี ($\overline{X}$ = 3.95, SD = .30) โดยนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.05, SD = .32) การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลระหว่างนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 – 4 พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่ามีนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลที่แตกต่างกับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: เจตคติต่อวิชาชีพพยาบาล, นักศึกษาพยาบาล

Corresponding author: E-mail: piyanee.nan@mahidol.ac.th

วันที่รับ (received) 6 ก.พ. 2563 วันที่แก้ไขเสร็จ (revised) 20 พ.ค 2563 วันที่ตอบรับ (accepted) 6 มิ.ย 2563

Abstract

This study is a mixed method. The objective is to study the attitude towards nursing profession of nursing students at Ramathibodi School of Nursing. The sample consisted of 350 from 1st - 4th year nursing students. The tools used for quantitative data were Attitude test towards nursing profession. The tool reliability was checked by using Cronbach's alpha coefficient of 0.812 and tools used to collect qualitative data are nursing professional attitudes. Analyze the data by calculating the average value. Standard deviation, F-test and comparison of the mean scores by Scheffé's method.

The results of the research showed that Nursing student perspectives at Ramathibodi School of Medicine, Faculty of Medicine Ramathibodi School of Nursing towards the attitude towards professional nurses in the 21st century is at a good level ($\overline{X}$ = 3.95, SD = .30). The 3rd year nursing students had the highest mean score of attitude towards nursing profession ($\overline{X}$ = 4.05, SD = .32). Analysis for comparing the average score of the attitude towards the nursing profession between the 1st - 4th year nursing students found that nursing students had different attitudes towards the nursing profession. Statistical significance at the level of .05 and found that the first year nursing students had different attitudes towards the nursing profession and the second and third year nursing students with statistical significance at the .05 level.

Keywords: Attitude towards the nursing profession, Nursing students

บทนำ

วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ต้องรับผิดชอบต่อชีวิตมนุษย์ โดยมีคุณธรรมและจริยธรรมเป็นหลักในการประกอบวิชาชีพ ลักษณะของวิชาชีพคือการปฏิบัติให้บริการต่อบุคคลเพื่อให้บุคคลมีสุขภาพดี จึงเป็นวิชาชีพที่สังคมคาดหวังไว้สูง พยาบาลต้องให้การดูแลและช่วยเหลือบุคคลทั้งที่มีสุขภาพดีและในภาวะที่เกิดการเจ็บป่วย รวมทั้งต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการปฏิบัติการพยาบาลให้แก่ประชาชน[1,2] ดังนั้นผู้ที่จะเป็นพยาบาลที่ดี สามารถให้การพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพเบื้องต้นต้องมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพพยาบาล

ตามแนวคิดเกี่ยวกับเจตคติของนักจิตวิทยาทฤษฎีอุปนิสัยของกอร์ดอน ออลพอร์ต (Psychology of Individual Gordon Allport) กล่าวว่า[3,4] บุคคลจะมีพฤติกรรมอยู่ในอิทธิพลของปัจจุบันมากกว่าอดีต โดยแสดงพฤติกรรมที่เกิดจากองค์ประกอบต่างๆ ในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแสดงพฤติกรรมต่างๆ จะเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจที่เกิดจากจิตสำนึกหรือเจตคติเป็นส่วนใหญ่ โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมนั้นได้แก่ เจตคติ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า เจตคติคือสภาวะของความพร้อมทางจิตใจซึ่งเกิดขึ้นโดยอาศัยประสบการณ์ และสภาวะของความพร้อมนี้จะเป็นตัวกำหนดทิศทางของปฏิกิริยาของบุคคลที่มีต่อบุคคล วัตถุ สิ่งของหรือสถานการณ์ต่างๆ สำหรับเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาล เป็นความเข้าใจความรู้สึกนึกคิดที่เห็นคุณค่าและมีแนวโน้มที่จะกระทำของบุคคลต่อการปฏิบัติการพยาบาล อันเป็นผลมาจากการเรียนรู้ประสบการณ์และสิ่งแวดล้อม สำหรับในด้านการศึกษาเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลนั้นจากการที่ได้ศึกษางานวิจัยจำนวนมากพบว่าได้มีงานวิจัยที่ศึกษาเจตคติของวิชาชีพพยาบาลมากมาย จากการศึกษาลักษณะของนักศึกษาพยาบาลพบว่า นักศึกษาพยาบาลแต่ละชั้นปีมีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลแตกต่างกัน[1,5] และมีข้อมูลงานวิจัยพบว่า นักศึกษาที่เข้ามาเรียนในวิชาชีพพยาบาลยังไม่ชอบในวิชาชีพเพราะเห็นว่าเป็นวิชาชีพที่งานหนักไม่มีเวลาเป็นของตัวเอง แต่อาจจะเข้ามาเรียนเพราะบังเอิญสอบติด พ่อแม่บังคับให้เรียนหรือเพราะมีงานทำที่แน่นอน ซึ่งเมื่อมาเรียนแล้วก็เกิดความเบื่อหน่าย และทำให้มีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพ เกิดการลาออก หรือเมื่อเรียนจบไปแล้วก็ไปทำงานในอาชีพอื่น ซึ่งทำให้เกิดการสูญเสียงบประมาณ และบุคลากรในวิชาชีพไป[1]

การศึกษาเกี่ยวกับเจตคติและค่านิยมในการประกอบวิชาชีพการพยาบาลพบว่า[1,6,7] กลุ่มบุคคลที่เข้ามาศึกษาในวิชาชีพพยาบาล โดยที่ตนเองมีความรู้สึกไม่ชอบวิชาชีพนี้ แต่พ่อแม่ผู้ปกครองชอบ และสนับสนุนให้เข้าศึกษาหรือบางรายอาจบังคับให้บุตรหลานเข้ามาเรียน โดยที่พ่อแม่

ผู้ปกครองเห็นความสำคัญและประโยชน์ของวิชาชีพ แต่ผู้ศึกษาเองไม่ชอบและไม่มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพโดยส่วนตัว นักศึกษากลุ่มนี้จะมีความรู้สึกฝืนใจ ขาดแรงจูงใจและขาดความสุขในการทำงาน และภายในส่วนลึกอาจต่อต้าน การปฏิบัติงานของบุคคลกลุ่มนี้จะเป็นไปอย่างฝืนใจและพยายามหาช่องทางและโอกาสที่จะเปลี่ยนแปลงวิชาชีพไปทำอย่างอื่นแทน ในรายที่มีความฝืนใจมากจะขาดความสุข สิ่งเหล่านี้นอกจากจะมีผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพของงานแล้วยังมีผลต่อบุคลิกภาพของตัวพยาบาลผู้นั้นด้วย กล่าวคือ จะกลายเป็นคนที่ขาดความกระตือรือร้น หงอยเหงา ขาดกำลังใจ บางรายไม่ยินดียินร้าย หรืออาจกลายเป็นคนต่อต้านก้าวร้าวได้ แม้ในการคัดเลือกนักศึกษาพยาบาลของแต่ละสถาบันที่พยายามคัดเลือกนักศึกษาพยาบาลด้วยวิธีการคัดเลือกที่หลากหลายเพื่อที่จะให้ได้มาซึ่งนักศึกษาพยาบาลที่มีคุณภาพตามพันธกิจของสถาบันแล้วก็ยังปรากฏว่าในปีหนึ่งๆ มีนักศึกษาพยาบาลหลายคนที่ผลการเรียนไม่เป็นไปตามความคาดหวัง หลายคนผลการสอบเข้าได้คะแนนดีแต่ผลการเรียนกลับไม่ดี นอกจากนี้บางคนเมื่อได้เข้ามาศึกษาพบว่าตนเองไม่ชอบการเป็นพยาบาลและออกไปกลางคัน ซึ่งสาเหตุมาจากการมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพ ถึงแม้การศึกษาด้านเจตคติของนักศึกษาพยาบาลจะมีมานานแล้ว หากแต่ในยุคปัจจุบันซึ่งเป็นยุคศตวรรษที่ 21 ก็ยังพบว่าเจตคติของนักศึกษาในปัจจุบันก็ยังเป็นเหตุผลสำคัญในการเลือกวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษา

คณะแพทยศาสตร์ โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดีจะมีการรับนักศึกษาพยาบาล จากระบบการรับตรงและระบบโควต้า และ ปัจจุบันเป็นระบบ TCAS (Thai University Central Admission System) โดยในแต่ละปีการศึกษามีจำนวนปีละ 220 - 250 คน แต่จะพบว่าในแต่ละปีการศึกษาจะมีจำนวนนักศึกษาที่ลาออกก่อนกำหนดจากจำนวนนักเรียนพยาบาลต่อปีการศึกษานั้นๆทุกปี แม้จะเป็นจำนวนที่ไม่มากนัก แต่สาเหตุในการลาออกก่อนกำหนดก็มีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพรวมอยู่ด้วย และจากการที่นักศึกษาแต่ละชั้นปีมีความเข้าใจ ความรู้สึกนึกคิด และมีประสบการณ์การเรียนรู้ที่แตกต่างกันส่งผลให้มีเจตคติที่แตกต่างกันและเจตคตินี้มีผลต่อการประกอบวิชาชีพพยาบาล[1,2,5-7] จึงทำให้ต้องคำนึงถึงระดับเจตคติของนักศึกษาพยาบาลแต่ละชั้นปีร่วมด้วยว่าการที่มีเจตคติของแต่ละชั้นปีที่แตกต่างกันนั้นมีผลต่อวิชาชีพพยาบาลอย่างไร ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเจตคติของนักศึกษาพยาบาลในยุคศตวรรษที่ 21 มุมมองของนักศึกษาในปัจจุบันในแต่ละชั้นปีที่มีการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่หลากหลายเกี่ยวกับเจตคติในวิชาชีพพยาบาล โดยศึกษาในกรณีของนักศึกษาในคณะแพทยศาสตร์ โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี เพื่อเป็นแนวทางที่จะนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งเพื่อสร้างและพัฒนาเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพพยาบาลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลปีการศึกษา 2562 คณะแพทยศาสตร์ โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดีระหว่างชั้นปี

คำถามการวิจัย

1. นักศึกษาพยาบาลแต่ละชั้นปีมีเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลอย่างไร
2. นักศึกษาพยาบาลแต่ละชั้นปีมีเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลแตกต่างกันหรือไม่

สมมุติฐานในการวิจัย

นักศึกษาพยาบาลแต่ละชั้นปี มีเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลแตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method)[8,9] ใช้แบบแผนการวิจัยแบบผสมผสานแบบแผนคู่ขนาน (Concurrent Parallel Design) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามและข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 350 คน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร มีดังนี้

1. เชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1-4 ของโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี มีประชากรทั้งสิ้น 909 คน ประกอบด้วยนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1 จำนวน 245 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 235 คน

ชั้นปีที่ 3 จำนวน 215 คน และชั้นปีที่ 4 จำนวน 214 คน

2. เชิงคุณภาพ (Qualitative Approach) การสุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) คือการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1-4 ของโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี

กลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพมีการดำเนินการ ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยเชิงปริมาณ คือนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1 - 4 ของโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบ 2 ขั้นตอน (Two - Stage Sampling) คือ ขั้นที่ 1 หาขนาดของกลุ่มตัวอย่างการคำนวณขนาดตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูปของ Yamane[10] ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และระดับความคลาดเคลื่อน 5% ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 330 คน และ ขั้นที่ 2 สุ่มนักศึกษาตามระดับชั้นปี ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) มีระดับชั้นปีเป็นชั้น (Strata) มีนักศึกษาเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ชั้นปีที่ 1 จำนวน 100 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 90 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 70 คน และชั้นปีที่ 4 จำนวน 70 คน

2. กลุ่มตัวอย่างในการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1-4 ของโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี ใช้วิธีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ชั้นปีละ 5 คน รวมจำนวน 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ

เป็นแบบวัดเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาล ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1-4 โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี โดยลักษณะของแบบวัดเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 30 ข้อ แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความคิดต่อวิชาชีพพยาบาลจำนวน 11 ข้อ ด้านความรู้สึกต่อวิชาชีพพยาบาล จำนวน 10 ข้อ และ ด้านความรู้สึกต่อพฤติกรรมการปฏิบัติงานพยาบาล จำนวน 9 ข้อ ในการหาคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพพยาบาลจำนวน 3 ท่าน เป็นผู้พิจารณาข้อคำถามและตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นนำไป try out กับกลุ่มทดลองซึ่งเป็นนักศึกษาพยาบาล ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 95 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และความเชื่อมั่น ได้แบบวัดเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ระหว่าง 0.38 – 0.67 และคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคทั้งฉบับ เท่ากับ 0.812

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์เจตคติวิชาชีพพยาบาล การบันทึกการสัมภาษณ์ แนวคำถามที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม โดยผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงในส่วนของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ให้มีความเหมาะสม ทั้งนี้ผู้วิจัยได้มีการกำหนดประเด็นขอบเขตในการสนทนากลุ่มตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ได้ ผ่านการพิจารณาและรับรองจริยธรรมการวิจัยจาก คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรม คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2562 รหัสเลขที่ COA. MURA2019/690 กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมวิจัยครั้งนี้ ได้รับการชี้แจงจากผู้วิจัยเกี่ยวกับรายละเอียดโดยผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัยพร้อมทั้งถามความสมัครใจของทุกคนในการเข้าร่วมวิจัยครั้งนี้ทั้งนี้การปฏิเสธหรือยุติการเข้าร่วมวิจัยจะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อผู้เข้าร่วมวิจัย ข้อมูลที่ได้จะเก็บไว้เป็นความลับโดยไม่ส่งผลเสียหายใดๆ แก่ผู้เข้าร่วมวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยเข้าพบผู้อำนวยการโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยเข้าทำการเก็บแบบสอบถามโดยแนะนำตนเองกับกลุ่มตัวอย่าง พร้อมอธิบายวัตถุประสงค์ ของการวิจัย ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล อธิบายเกี่ยวกับ แบบสนทนากลุ่ม และชี้แจงการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อกลุ่มตัวอย่างให้ความยินยอมในการเข้าร่วมวิจัย จึงดำเนินการให้ ตอบแบบสอบถาม ใช้เวลาประมาณ 30 นาที ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามอิสระใน ระหว่างการตอบแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยเข้าพบนักศึกษาพยาบาลรามาธิบดีชั้นปีที่ 1 ถึง 4 เพื่อนัดหมายในการสนทนากลุ่ม โดยแบ่งเป็นชั้นปีละ 5 คน ผู้วิจัยแนะนำตนเองกับกลุ่มตัวอย่าง พร้อมอธิบายวัตถุประสงค์ ของการวิจัย ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล อธิบายเกี่ยวกับ แบบสนทนากลุ่ม (focus group discussion) และชี้แจงการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อกลุ่มตัวอย่างให้ความยินยอมในการเข้าร่วมวิจัย จึงดำเนินการสนทนากลุ่ม ใช้เวลาประมาณ 20–30 นาที /ครั้ง ชั้นปีละ 1 ครั้ง

4. ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม ก่อนนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ และในส่วนข้อมูลการให้สัมภาษณ์หลังจากได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ในแต่ละวัน มีการทำบันทึกภาคสนาม (field note) และถอดเทปการสัมภาษณ์ บันทึกเนื้อหา ความหมาย จัดกลุ่มความหมาย และตรวจสอบซ้ำ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและระดับคะแนนเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี จำแนกตามชั้นปี โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ พร้อมทั้งคำนวณค่าค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลระหว่างชั้นปี โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว แล้วใช้การทดสอบด้วยค่าเอฟ (F-test) พบว่ามีความแตกต่างกัน จึงทำการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffé's Method)[10]

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล นำข้อมูลมาจำแนก รวมทั้งจัดระบบข้อมูล และนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปมัย (Analytic induction) และนำเสนอข้อมูลเป็นข้อความแบบบรรยาย

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษาพยาบาลโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดีจำแนกตามชั้นปี ในการวิเคราะห์นี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลพื้นฐานของแบบวัดเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล มาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ โดยจำแนกตามระดับชั้นปี พบว่า มีนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 คิดเป็น ร้อยละ 30.32 นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 27.34 นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 21.22 และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 21.27

ตอนที่ 2 การศึกษาคะแนนเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามระดับชั้นปี พบว่า โดยรวมคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลทั้งหมดอยู่ในระดับดี ($\overline{X}$ = 3.95, SD = .30) เมื่อพิจารณาเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลตามระดับชั้นปี พบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.05, SD = .32) รองลงมาเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ($\overline{X}$ = 4.03, SD = .25) นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ($\overline{X}$ = 3.96, SD = .26) และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ($\overline{X}$ = 3.82, SD = .31) ตามลำดับ แสดงว่าโดยเฉลี่ย นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3, 2, 4 และ 1 มีเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลอยู่ในระดับดี

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลระหว่างชั้นปี

ในการวิเคราะห์นี้ ผู้วิจัยได้นำคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ระหว่างชั้นปี มาเปรียบเทียบกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และใช้การทดสอบด้วยค่าเอฟ (F-test) ผลการวิเคราะห์ปรากฏในตาราง

ตาราง1 การเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลระหว่างชั้นปี (n = 330)

ชั้นปีที่	$\bar{X}$ (ค่าเฉลี่ย)	S.D. (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)	(ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา)	(ค่านัยสำคัญทางสถิติ)
1	3.82	0.31		
2	3.96	0.26		
3	4.05	0.32	11.414	.000*
4	4.03	0.25		

* p<.05

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ตามตารางพบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 (3.82) นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 (3.96) นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 (4.05) นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 (4.03) มีเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (F =11.414, p = .000) แสดงว่านักศึกษาพยาบาลมีเจตคติต่อวิชาชีพแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบต่อไปโดยการวิเคราะห์ค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ่ ผลปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ระหว่างชั้นปีเป็นรายคู่ (n = 330)

เปรียบเทียบรายคู่ระหว่างชั้นปี		Mean difference	Std. Error	P
ปี 1 ($\bar{X}$ = 3.82)	ปี 2 ($\bar{X}$ = 3.96)	-0.14570*	0.04218	.001*
	ปี 3 ($\bar{X}$ = 4.05)	-0.23200*	0.04524	.000*
	ปี 4 ($\bar{X}$ = 4.03)	-0.21010*	0.04524	.000*
ปี 2 ($\bar{X}$ = 3.96)	ปี 3 ($\bar{X}$ = 4.05)	-0.08630	0.04626	.063
	ปี 4 ($\bar{X}$ = 4.03)	-0.06439	0.04626	.165
ปี 3 ($\bar{X}$ = 4.05)	ปี 4 ($\bar{X}$ = 4.03)	0.02190	0.04907	.656

* p<.05

จากตาราง 2 พบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ($\bar{X}$ = 4.07) นักศึกษาพยาบาลชั้น ปี 3 ($\bar{X}$ = 4.05) และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ($\bar{X}$ = 4.03) มีเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลโดยเฉลี่ยดีกว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ($\bar{X}$ = 3.82) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (p = .000) แสดงว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ($\bar{X}$ = 4.07) นักศึกษาพยาบาลชั้น ปี 3 ($\bar{X}$ = 4.05) และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ($\bar{X}$ = 4.03) มีเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลแตกต่างกับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ($\bar{X}$= 3.82) นอกนั้นมีเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

จากการสนทนากลุ่ม พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพพยาบาล โดยมุมมองของนักศึกษาพยาบาลโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดีเกี่ยวกับเจตคติวิชาชีพพยาบาลในยุคศตวรรษที่ 21 เป็นไปในทางที่ดี โดยมีข้อมูลในมุมมองเกี่ยวกับวิชาชีพพยาบาลในด้านต่างๆ ดังข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. มุมมองเกี่ยวกับวิชาชีพพยาบาลในยุคศตวรรษที่ 21 นักศึกษาพยาบาลมีมุมมองว่าวิชาชีพพยาบาลมีความสำคัญมีความสำคัญมาก ดังข้อมูลต่อไปนี้ “ในมุมมองเกี่ยวกับวิชาชีพพยาบาลในยุคศตวรรษที่ 21 นี้มองว่าวิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีความสำคัญมาก เพราะพยาบาลต้องดูแล

เกี่ยวกับความเจ็บป่วยของคนทั้งประเทศ หากขาดวิชาชีพพยาบาลแล้วคงทำให้คุณภาพชีวิตของคนที่ต้องเจ็บป่วยจะต้องแย่ลง ประเทศก็จะขับเคลื่อนได้ยาก" (นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ถึง 4)

2. มุมมองเลือกการเรียนพยาบาล นักศึกษามีมุมมองที่เห็นว่าอาชีพพยาบาลเป็นอาชีพที่มีความมั่นคง สวัสดิการดี รายได้ดี และทำแล้วมีความสุขในการช่วยเหลือผู้อื่น ดังข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

"อาชีพพยาบาลเป็นอาชีพที่ประเทศต้องการ มั่นคง รายได้ดี มีความรู้ในการดูแลตนเอง ครอบครัวและผู้อื่น ไม่ตกงานเรียนจบแล้วมีงานทำเลยไม่ต้องดิ้นรนหางาน สวัสดิการก็ดี ได้รับการยกย่องจากสังคมและสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้อีกด้วย" (นักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4)

3. มุมมองความคาดหวังก่อนมาเรียนพยาบาลมีความคาดหวังในวิชาชีพ พบว่ามีความคาดหวังที่หลากหลาย ดัง มีผู้ให้ข้อมูลดังนี้ *"เป็นวิชาชีพที่ต้องเสียสละ มีความอดทนสูง เรียนหนัก เครียด จิตใจดี มีความสามารถในการทำหัตถการและมีมนุษย์สัมพันธ์ดี"* (นักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ 4)

4. มุมมองของความคาดหวังสำหรับวิชาชีพพยาบาลในศตวรรษที่ 21 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีมุมมองที่หลากหลาย ดังนี้ *"พยาบาลยุคศตวรรษที่ 21 ต้องมีความทันสมัย ถูกต้องแม่นยำ รวดเร็ว เพื่อให้เหมาะสมกับสังคมเทคโนโลยี ให้ภาระงานลดลง มีค่าตอบแทนสูงขึ้น เป็นพยาบาลที่มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ นำเทคโนโลยีมาช่วยดูแลผู้ป่วยมากขึ้น ทำให้อำนายความสะดวกในการทำงาน มีความมั่นใจในตนเองและแต่งตัวที่สวยงามเสมอ กล้าที่จะชี้แจงความถูกต้อง"* (นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ถึง 4)

การอภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การศึกษาเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลในยุคศตวรรษที่ 21: มุมมองของนักศึกษาพยาบาลโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยได้ดังนี้

1. เจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลในยุคศตวรรษที่ 21: มุมมองของนักศึกษาพยาบาลโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี จากผลการวิจัยพบว่า เจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลโดยเฉลี่ยนักศึกษาทั้งหมดมีเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ศึกษาเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล[1] พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลโดยรวมอยู่ในระดับดี ในส่วนของการศึกษาครั้งนี้ผลการวิจัยที่ได้ดังกล่าวสามารถอธิบายได้ว่าที่เป็นเช่นนี้ เนื่องมาจากการที่นักศึกษาได้รับความรู้และประสบการณ์เพิ่มขึ้น อาจทำให้เจตคติเปลี่ยนแปลงไปได้ การวิจัยครั้งนี้พบว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลสูงด้วยแม้ว่าจะยังไม่มีประสบการณ์ในการฝึกด้านการพยาบาลนั้น[5,7] ทั้งนี้อาจเนื่องจากการแนะแนวการศึกษาในปัจจุบันเป็นไปอย่างกว้างขวางทั้งภายในโรงเรียนและนอกโรงเรียน รวมทั้งทางมหาวิทยาลัยได้มีการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาชีพพยาบาล และวิธีการเรียนการสอนที่ทันสมัยเพิ่มขึ้นและเน้นความสำคัญของวิชาชีพพยาบาลทำให้นักศึกษาสามารถหาข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับวิชาชีพได้มากขึ้น จึงพบว่าคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลอยู่ในระดับดี

2. ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลในยุคศตวรรษที่ 21: มุมมองของนักศึกษาพยาบาลโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี ระหว่างชั้นปีที่ 1 – 4 พบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลแตกต่างกับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เหลือนอกนั้นมีเจตคติที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ศึกษาเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล[1,5-7] ที่พบว่า นักศึกษาพยาบาล ชั้นปี 1 - 4 มีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลแตกต่างกัน การที่เจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ระหว่างชั้นปีที่ 1 – 4 มีเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อธิบายได้ว่า แต่ละชั้นปีนักศึกษาพยาบาลที่มีความพอใจในประสบการณ์การศึกษาวิชาชีพพยาบาลต่างกัน จึงมีเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลแตกต่างกัน[1,6] ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนในหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ เมื่อเข้าสู่การเรียนในชั้นปีที่ 2 นักศึกษาจะได้เรียนรู้และมีประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาในหมวดวิชาชีพ (professional education) เพิ่มขึ้น โดยนักศึกษาจะต้องเรียนภาคทฤษฎีในห้องเรียนพร้อม ๆ กัน แล้วจึงเรียนภาคปฏิบัติในห้องปฏิบัติการภายใต้การสอนของอาจารย์ประจำกลุ่มอย่างใกล้ชิด นักศึกษาทุกคนจะต้องฝึกปฏิบัติให้ถูกต้องตามขั้นตอนอย่างมีระบบระเบียบก่อนที่จะออกไปฝึกปฏิบัติกับผู้ป่วยจริงในหอผู้ป่วย ดังนั้นนักศึกษาบางคนอาจมีความวิตกกังวล หวาดกลัวต่อสภาพการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน ความแปลกใหม่ต่อสิ่งแวดล้อมในห้องฝึกปฏิบัติ

สิ่งของเครื่องใช้ สภาพการณ์ของการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย สภาพของผู้ป่วย รวมถึงความไม่เข้าใจในบทบาทและท่าที่ของผู้ร่วมงาน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้อาจมีผลทำให้นักศึกษามีเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลแตกต่างกันได้

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาล พบว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 มีเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาล โดยเฉลี่ยดีกว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 มีเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลแตกต่างกับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1, 3 และ 4 จากการที่นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อวิชาชีพที่ดีมากกว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีอื่นๆ นั้น เกิดจากในการเรียนชั้นปีที่ 3 นักศึกษาได้มีการเรียนวิชาทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับบทนำวิชาชีพทางการพยาบาลซึ่งเป็นการปลูกฝังแนวคิดและบทบาทของพยาบาลในระยะเวลาหนึ่งและได้นำหลักการทางวิชาชีพเหล่านี้ไปลงฝึกปฏิบัติเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดความศรัทธาในวิชาชีพ[5-7] ประกอบกับได้นำแนวคิดและความรู้ทางวิชาชีพมาใช้ฝึกในส่วนของการปฏิบัติเพิ่มมากขึ้นกว่าชั้นปีที่ 1 และ 2 ส่งผลให้คะแนนเฉลี่ยของวิชาชีพพยาบาลสูงขึ้นจากคะแนนเฉลี่ยเจตคติของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 และ 2 ซึ่งเพิ่งเริ่มที่จะมีการศึกษาเกี่ยวกับวิชาชีพพยาบาล

ส่วนคะแนนเฉลี่ยของเจตคติวิชาชีพนักศึกษาพยาบาลชั้น ปี 2, 3 และ 4 ที่มีเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลโดยเฉลี่ยดีกว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 และคะแนนเฉลี่ยของเจตคติวิชาชีพนักศึกษาพยาบาล ลดลงในนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 เมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยเจตคติวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 นั้นสามารถอธิบายได้ว่าการเรียนในชั้นปีที่ 2, 3 และปีที่ 4 เกือบทั้งหมดเป็นวิชาในหมวดวิชาชีพ ซึ่งแตกต่างวิชาที่เรียนในชั้นปีที่ 1[1,5,6] จึงทำให้นักศึกษาชั้นปีที่ 2, 3 และปีที่ 4 มีความเข้าใจในวิชาชีพพยาบาลมากขึ้น จึงทำให้มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลสูงขึ้น และเมื่อเรียนทฤษฎีในห้องเรียนแล้ว นักศึกษาทุกคนจะต้องนำความรู้ไปฝึกปฏิบัติเพื่อให้บริการด้านสุขภาพอนามัยกับผู้ป่วยในหอผู้ป่วย เป็นงานที่ต้องปฏิบัติต่อบุคคล ซึ่งประกอบไปด้วย ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและ วิญญาณ ไม่สามารถลองผิดลองถูกได้ ดังนั้น ลักษณะการเรียนการสอนจึงมุ่งเน้นให้ นักศึกษาเป็นผู้มีความรับผิดชอบสูง เคร่งครัดในระเบียบวินัย มีความรู้ ความละเอียดรอบคอบ รู้จักใช้เหตุผลมีการตัดสินใจที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้ป่วย ญาติ และผู้ร่วมงาน ซึ่งในการเรียนพร้อมด้วยกับการปฏิบัติที่ต้องเกี่ยวข้องกับมนุษย์ โดยเฉพาะการเรียนในลักษณะวิชาชีพนี้จะเน้นหนักในนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่4 จึงอาจทำให้นักศึกษาพยาบาลมีความเครียดเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกิดเจตคติต่อวิชาชีพลดลงได้ และเมื่อนำไปเปรียบเทียบ พบว่าคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล เมื่อเรียนอยู่ในชั้นปีที่ 3 และ 4 มีคะแนนเฉลี่ยของเจตคติวิชาชีพพยาบาลใกล้เคียงกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากในชั้นปีที่ 3 และ 4 วิชาที่เรียนจะเป็นการเน้นการฝึกปฏิบัติในวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพพยาบาล จึงทำให้คะแนนเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาในชั้นปีที่ 3 และ 4 ใกล้เคียงกันและแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านบริหาร ผู้บริหารควรนำข้อมูลในด้านเจตคติในวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลที่มีเจตคติที่แตกต่างของแต่ละชั้นปีเข้าไปในการวางแผน ออกแบบนโยบายที่เหมาะสมกับสถาบันของตน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนเจตคติในด้านวิชาชีพพยาบาลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน เมื่อพบว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลอยู่ในระดับดีน้อยที่สุด ผู้สอนจึงควรออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่เพิ่มเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพพยาบาลในชั้นปีนี้ให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของวิชาชีพและช่วยเพิ่มอัตราการคงอยู่ของนักศึกษาพยาบาลในวิชาชีพเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้ เป็นการสำรวจเบื้องต้น ซึ่งยังไม่สามารถสรุปเหตุปัจจัยที่จะส่งเสริมเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาล ซึ่งในการวิจัยครั้งต่อไป ควรเป็นการวิจัยเชิงทดลองหรือเปรียบเทียบ เพื่อหาวิธีในการจัดการเรียนการสอนที่จะส่งเสริมเจตคติต่อวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลต่อไป

2. ควรศึกษาเจตคติของอาจารย์พยาบาลและพยาบาลประจำการต่อพฤติกรรมการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาพยาบาล

References

1. Kuariyakul A, Yosthawee W, Inthichote N, Nuanthong W, Inpanoa W. Attitude toward the nursing profession of nursing students of Boromarajonani College of Nursing Uttaradit. Journal of Health Science Research. 2012; 6(1): 18-26. (In Thai)
2. Onsri P.The Attitude Toward Nursing Profession among The Generation Z Population: The Secondary School Case Study. Journal of The Royal Thai Army Nurses. 2017; 18(3): 170-179. (In Thai)
3. Duane P, Schultz S, Ellen S. Theories of Personality. 8th ed. USA: Nelson Education; 2015.
4. Jerry M. Personality. 9th ed. USA: Nelson Education; 2015.
5. Chansakul S. The Relationship Between Attitude Toward Nursing Profession, Factors Affecting Intention and The Nursing Professional Intention of Nurse Students in Eastern Asia University. Journal of Siam University. 2018; 37(19): 119-134. (In Thai)
6. Onsri P. The Relationship between Selected Factor and Ethical Attributes of Professional Nurses Based on the Client Perception. Royal Thai Army Medical Journal. 2013; 66(2): 59-67. (In Thai)
7. Rungruang K, Polsingchan S, Phuvipadawat S. Factor Affecting The Nursing Professional Intention Of Nursing Students In College Of Nursing Under The Ministry of Public Health. 2013; 6(3): 119-127. (In Thai)
8. Creswell JW. A concise introduction to mixed methods research. Thousand Oaks CA: Sage Publications; 2015.
9. Chalakbang W. Mixed Methods Research. Journal Phanom University. 2017; 6(1): 124-132. (In Thai)
10. Bluman AG. Elementary Statistics - A Step by Step Approach. 8th ed. Boston: McGraw-Hill; 2011.